

EKONOMISTYRNINGSVERKET

Rapport

Revisionsuttalande och årlig rapport 2022

Lokalt ledd utveckling
(ERUF och ESF)

Publikationen kan laddas ner
från ESV:s webbplats esv.se.

Datum: 2022-02-14

Dnr: 2021-00186

ESV-nr: 2022:9

Copyright: ESV

Rapportansvarig: Marijana Carlsten

Förord

Ekonomistyrningsverket har beslutat om rapporten och uttalandet för Nationellt program för lokalt ledd utveckling med stöd från Europeiska regionala utvecklingsfonden och Europeiska socialfonden 2014-2020 (CCI2014SE16M2OP001). Härmed överlämnas rapporten.

Stockholm
2022-02-14

Ulrika Bergelv

Marijana Carlsten

Avdelningschef

Enhetschef

Till:

Europeiska kommissionen
Gemensamma revisionsdirektoratet för sammanhållningspolitik

Kopia:

Förvaltande myndighet, Jordbruksverket,

Attesterande funktion, Jordbruksverket

Internrevisionen, Jordbruksverket

Näringsdepartementet

Riksrevisionen

Övervakningskommittén

Innehåll

Uttalande	7
1 Inledning	7
2 Den förvaltande myndighetens och attesterande myndighetens ansvar	7
3 Revisionsmyndighetens ansvar	8
4 Begränsning av revisionens inriktning och omfattning	9
5 Uttalande med reservation (med begränsad inverkan)	9
Rapport	10
1 Inledning	10
1.1 Uppgift om den ansvariga revisionsmyndigheten och andra organ som har deltagit i utarbetandet av rapporten	10
1.2 Referensperiod	10
1.3 Revisionsperiod	10
1.4 Uppgift om det operativa program som rapporten omfattar samt om förvaltande och attesterande myndigheter	10
1.5 Beskrivning av de åtgärder som vidtagits för att utarbeta rapporten och revisionsuttalandet	11
2 Betydande förändringar i förvaltnings- och kontrollsystemen	12
2.1 Uppgifter om alla betydande förändringar i förvaltnings- och kontrollsystemen	12
2.2 Uppgifter om övervakningen av de utsedda organen i enlighet med artikel 124.5 och 124.6 i förordning (EU) nr 1303/2013	12
2.3 Uppgifter om tidpunkten för när dessa förändringar träder i kraft	12
3 Förändringar av revisionsstrategin	13
3.1 Ändringar i revisionsstrategin	13
3.2 Påverkan på det arbete som utförts under revisionsperioden.....	13
4 Systemrevisioner	13
4.1 Uppgifter om det organ som har utfört systemrevisioner	13
4.2 Beskrivning av grunden för de revisioner som utförts	14
4.3 Beskrivning av de viktigaste resultaten och av de slutsatser som dragits.....	14
4.4 Uppgifter om eventuella systembetingade problem och de åtgärder som vidtagits ..	15
4.5 Uppföljning av tidigare års rekommendationer	15
4.6 Beskrivning av eventuella brister med anknytning till finansieringsinstrument eller andra typer av utgifter som omfattas av särskilda regler och den uppföljning som gjorts	15
4.7 Tillförlitlighet som erhållits till följd av systemrevisionerna samt motivering	15
5 Revision av projekt	16
5.1 Uppgift om de organ som genomfört revisionerna	16
5.1.1 Vad som ingår i granskning av projekt.....	17
5.2 Beskrivning av vald urvalsmetod och urvalsenhet	19
5.3 Uppgift om de parametrar som använts för det statistiska urvalet	19

5.3.1	Urval i urvalet (sub-sampling).....	20
5.4	Avstämning mellan de sammanlagda utgifterna i euro för räkenskapsåret och urvalspopulationen.....	20
5.5	Revision av negativa belopp.....	21
5.6	Beskrivning av användning av icke-statistiskt urval	21
5.7	Analys av de huvudsakliga resultaten av revisioner av projekt.....	21
5.8	Förklaring till finansiella korrigeringar för räkenskapsåret som den förvaltande myndigheten gjort till följd av projektrevisionerna	22
5.9	Jämförelse av den sammanlagda felprocenten och den sammanlagda återstående felprocenten med den väsentlighetsnivå som fastställts	22
5.10	Resultat av en eventuell revision av det kompletterande urvalet	23
5.11	Uppgifter om eventuella systembetingade problem och de åtgärder som vidtagits ..	23
5.12	Uppföljning av tidigare års revisioner av projekt	23
5.13	Slutsatser som dragits av de övergripande resultaten av revisionerna av projekt när det gäller förvaltnings- och kontrollsystemets ändamålsenlighet	23
6	Revision av räkenskaper.....	23
6.1	Uppgift om de organ som utfört revisioner av räkenskaper	23
6.2	Beskrivning av den revisionsmetod som använts för att kontrollera räkenskapernas delar	23
6.3	Uppgift om de slutsatser som dragits av revisionerna	25
6.4	Uppgift om eventuella systembetingade problem och de åtgärder som vidtagits	26
7	Samordning mellan revisionsorgan och revisionsmyndighetens tillsyn	27
7.1	I tillämpliga fall, beskrivning av förfaranden för samordning mellan revisionsmyndigheten och de revisionsorgan som utför revisioner i enlighet med artikel 127.2 i förordning (EU) nr 1303/2013	27
7.2	Beskrivning av förfarandet för övervakning och kvalitetsgranskning som revisionsmyndigheten tillämpar för sådana revisionsorgan	27
8	Övriga frågor	28
8.1	Uppgifter om rapporterade bedrägerier och misstankar om bedrägerier som upptäckts i samband med revisioner	28
8.2	Händelser som inträffat efter det att räkenskaperna lämnats till revisionsmyndigheten och innan årlig kontrollrapport lämnats till kommissionen.....	28
8.3	Resultat av genomförda granskningar med avseende på om indikatorerna är tillförlitliga	28
8.3.1	Systemrevision av nyckelkrav 4 och 6, särskilt med avseende på om indikatorerna är tillförlitliga.....	28
8.3.2	Revision av projekt	28
8.4	Sammanfattande bedömning avseende systemets förmåga att hantera och följa upp data	29
9	Sammanfattande bedömning av tillförlitligheten i hela förvaltnings- och kontrollsystemet	29

9.1	Uppgift om den övergripande tillförlitligheten och hur den har uppnåtts	29
9.2	Bedömning av eventuella riskreducerande åtgärder.....	30
10	Bilagor till den årliga kontrollrapporten	31
10.1	Resultat av systemrevisioner	31
10.2	Resultat av projektrevisioner	33
10.3	Feltyper.....	34
10.4	Beräkningar som ligger till grund för det slumpmässiga urvalet och den sammanlagda felprocenten	35
10.5	Beräkning av residualrisken (RTER).....	37

Uttalande

1 Inledning

Undertecknade, som företräder revisionsmyndigheten på Ekonomistyrningsverket (ESV), är oberoende i den mening som avses i artikel 123.4 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1303/2013.

Revisionsmyndigheten har granskat räkenskaperna i SFC för räkenskapsåret den 1 juli 2020 till den 30 juni 2021, (nedan kallade *räkenskaperna*). Vi har kontrollerat att de utgifter under räkenskapsåret för vilka återbetalning begärts från kommissionen (och som ingår i räkenskaperna) är lagliga och korrekta. Vår granskning syftar till att bedöma om förvaltnings- och kontrollsystemet fungerar tillfredsställande.

Vi har tagit emot och bedömt förvaltningsförklaringen i enlighet med punkt 5b till artikel 63 i förordning (EU, Euratom) nr 1046/2018 avseende det Nationella programmet för lokalt ledd utveckling med stöd från Europeiska regionala utvecklingsfonden och Europeiska socialfonden (CCI2014SE16M2OP001, här efter kallat *programmet*) för att kunna utfärda ett revisionsuttalande i enlighet med artikel 127.5 i förordning (EU) nr 1303/2013.

2 Den förvaltande myndighetens och attesterande myndighetens ansvar

Statens Jordbruksverk som utsetts till förvaltande myndighet för programmet, ansvarar för att se till att förvaltnings- och kontrollsystemet för de uppgifter som anges i artiklarna 125 och 126 i förordning (EU) nr 1303/2013 fungerar betryggande.

Den förvaltande myndigheten utför den attesterande myndighetens uppgifter enligt artikel 123.3 i samma förordning. Deras ansvar omfattar att utarbeta räkenskaperna (i enlighet med artikel 137 i förordning (EU) nr 1303/2013) och att intyga att de är fullständiga, korrekta och sanningsenliga såsom krävs i artikel 126 b och c i förordning (EU) nr 1303/2013.

I enlighet med artikel 126 c i förordning (EU) nr 1303/2013 ska den attesterande myndigheten dessutom intyga att de bokförda utgifterna överensstämmer med tillämplig rätt och att de har uppstått i samband med insatser som valts ut för

finansiering i enlighet med de kriterier som gäller för programmet samt i överensstämmelse med tillämplig rätt¹.

3 Revisionsmyndighetens ansvar

Som föreskrivs i artikel 127.5 i förordning (EU) nr 1303/2013 är det vårt ansvar att utfärda ett oberoende uttalande om räkenskaperna ger en rättvisande bild, utgifterna för vilka återbetalning har begärts från kommissionen är lagliga² och korrekta och om förvaltnings- och kontrollsystemet fungerar tillfredsställande. Det är även vårt ansvar att i uttalandet ange om revisionsarbetet föranleder tvivel på vad som sägs i förvaltningsförklaringen.

Revisionerna av programmet har utförts i enlighet med revisionsstrategin och med beaktande av internationellt accepterade revisionsstandarder. I enlighet med dessa standarder följer vi etiska krav samt planerar och utför revisionsarbetet så att det ger rimliga garantier för vårt revisionsuttalande.

Revision innebär att vi genomför granskningar i syfte att inhämta tillräckliga och relevanta underlag för uttalandet nedan. Dessa granskningar baseras på revisorns yrkesmässiga bedömning, som omfattar bedömning av risken för väsentlig överträdelse av en bestämmelse, antingen på grund av bedrägeri eller fel. De granskningar som genomförts är enligt vår uppfattning lämpliga för att kunna lämna ett oberoende uttalande.

Vi anser att de revisionsbevis som samlats in är tillräckliga och relevanta som grund för vårt uttalande.

De viktigaste resultaten av revisionerna av programmet redovisas i vår årliga kontrollrapport nedan, i enlighet med artikel 127.5 b i förordning (EU) nr 1303/2013.

¹ Artikel 6 i förordning (EU) nr 1303/2013.

² Artikel 6 i förordning (EU) nr 1303/2013.

4 Begränsning av revisionens inriktning och omfattning

Revisionens inriktning och omfattning har inte begränsats.

5 Uttalande med reservation (med begränsad inverkan)

På grund av det revisionsarbete som utförts anser vi att:

- räkenskaperna ger en rättvisande bild, i enlighet med artikel 29.5 i förordning (EU) nr 480/2014,
- de utgifter i räkenskaperna för vilka återbetalning har begärts från kommissionen är lagliga och korrekta, och att
- det förvaltnings- och kontrollsystem som inrättats är ändamålsenligt, förutom i följande avseende:
 - brister i processer och rutiner för att säkerställa nyckelkrav 4.

Därför anser vi att reservationens inverkan är begränsad.

Denna inverkan motsvarar 0 euro av de totala redovisade utgifterna. Unionsbidraget påverkas inte då den eventuella finansiella påverkan till följd av resultaten för nyckelkrav 4 ryms inom det belopp som under räkenskapsåret 2018/2019 och 2019/2020 har lyfts ut för vidare utredning i räkenskaperna enligt tillägg 8. Ett fåtal ärenden har lyfts tillbaka i årets ansökan om mellanliggande betalning. Dessa har kontrollerats och bedöms vara korrekta.

I årets uppföljande systemrevision av nyckelkrav 4 och 5 har vi sett vissa förbättringar i förvaltnings- och kontrollsystemet. Betyget har höjts från kategori 3 till kategori 2 men åtta rekommendationer kvarstår. Av förvaltningsförklaringen framgår att förvaltande myndighet inte avser att åtgärda två av rekommendationerna i nuvarande programperiod.

Alla nyckelkrav har granskats och mer än hälften har bedömts i kategori 2.

Det revisionsarbete som utförts föranleder inget tvivel mot vad som sägs i förvaltningsförklaringen.

Rapport

1 Inledning

1.1 Uppgift om den ansvariga revisionsmyndigheten och andra organ som har deltagit i utarbetandet av rapporten

Ekonomistyrningsverket (ESV) har utarbetat denna årliga kontrollrapport. ESV är utsedd till revisionsmyndighet i Sverige för programperiod 2014-2020 enligt artikel 123.4 i förordning (EU) nr 1303/2013³. Inga andra organ har bidragit i detta arbete.

1.2 Referensperiod

Rapporten gäller räkenskapsåret 1 juli 2020 - 30 juni 2021.

1.3 Revisionsperiod

Revisionsarbetet har utförts under perioden 16 februari 2021 - 15 februari 2022.

1.4 Uppgift om det operativa program som rapporten omfattar samt om förvaltande och attesterande myndigheter

Rapporten gäller Nationellt program för lokalt ledd utveckling (LLU, nedan kallat programmet) med stöd från Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF) och Europeiska socialfonden (ESF)⁴. Programmet godkändes av EU-kommissionen den 3 juni 2016.

Statens Jordbruksverk är förvaltande myndighet enligt artikel 123.1 i förordning (EU) nr 1303/2013 för programmet⁵.

Den förvaltande myndigheten utför också den attesterande myndighetens uppgifter enligt artikel 123.2 i samma förordning.

Det finns inga förmedlande organ, däremot finns det Lokala aktionsgrupper, s.k. LAG⁶ som väljer ut insatser och fastställer stödbeloppet i enlighet med artikel 34.3 i förordning (EU) nr 1303/2013.

³ 11§ Förordning (2015:407) om lokalt ledd utveckling.

⁴ CCI2014SE16M2OP001.

⁵ 9§ Förordning (2015:407) om lokalt ledd utveckling.

⁶ Regeringens skrivelse 2013/14:218.

1.5 Beskrivning av de åtgärder som vidtagits för att utarbeta rapporten och revisionsuttalandet

Den årliga rapporten har upprättats i enlighet med:

- Artikel 127.5 b i förordning (EU) nr 1303/2013.
- Artikel 7.3 i kommissionens förordning (EU) nr 2015/207.

Den årliga rapporten har utformats i enlighet med:

- Bilaga IX i kommissionens förordning (EU) nr 2015/207
- Guidance for Member States on the Annual Control Report and Audit Opinion to be reported by audit authorities and on the treatment of errors detected by audit authorities in view of establishing and reporting reliable total residual error rates (EGESIF_15-0002-04, 19/12/2018).

Bedömning om förvaltningsförklaringen stämmer överens med resultaten av genomförda revisioner har gjorts i enlighet med:

- Guidance for Member States on the Drawing of Management Declaration and Annual Summary (EGESIF_15_0008-05, 03/12/2018).

I allt revisionsarbete beaktar vi god revisionssed.

Rapporten sammanfattar resultat och slutsatser från det revisionsarbete som revisionsmyndigheten har utfört under den period rapporten avser. Detta arbete beskrivs närmare i avsnitt 4 Systemrevisioner, 5 Revisioner av projekt och 6 Revisioner av räkenskaper.

ESV har utarbetat och fastställt den slutliga versionen av den årliga kontrollrapporten.

2 Betydande förändringar i förvaltnings- och kontrollsystemen

2.1 Uppgifter om alla betydande förändringar i förvaltnings- och kontrollsystemen

Den förvaltande myndigheten fastställde en beskrivning av förvaltnings- och kontrollsystemets utformning inför den svenska regeringens utnämning enligt artikel 123 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1303/2013. ESV har i sitt uppdrag som oberoende revisionsorgan granskat och avgivit ett uttalande enligt artikel 124 i samma förordning över utformningen av förvaltnings- och kontrollsystemet.

För programmet har förvaltande myndighet, som också utför den attesterande myndighetens uppgifter, notifierats hos EU-kommissionen den 3 juni 2016⁷.

Revisionsmyndigheten bedömer att det inte skett några betydande förändringar inom förvaltnings- och kontrollsystemet under den period som denna årliga kontrollrapport omfattar.

2.2 Uppgifter om övervakningen av de utsedda organen i enlighet med artikel 124.5 och 124.6 i förordning (EU) nr 1303/2013

Ej tillämpligt.

2.3 Uppgifter om tidpunkten för när dessa förändringar träder i kraft

Ej tillämpligt.

⁷ Artikel 124 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1303/2013.

3 Förändringar av revisionsstrategin

Vi fattade beslut om revisionsstrategin den 26 april 2016⁸. Revisionsstrategin uppdateras årligen.

3.1 Ändringar i revisionsstrategin

Den senast uppdaterade versionen beslutades den 30 mars 2021⁹. Uppdateringen gällde vår årliga översyn av riskanalyser och revisionsplaner, i syfte att uppnå en effektiv och ändamålsenlig revision.

Vi har i samband med vårt beslut om fastställande av urvalsmetod och urvalsparametrar den 12 maj 2021¹⁰ ändrat urvalsmetod för revision av projekt från icke-statistisk till statistisk urvalsmetod utifrån riktlinjerna från EU-kommissionen¹¹. Se avsnitt 5.2.

3.2 Påverkan på det arbete som utförts under revisionsperioden

I enlighet med fastställd revisionsstrategi har systemrevision av nyckelkrav 7 och 8 samt uppföljande systemrevisioner av nyckelkraven 4 och 5¹² genomförts under revisionsåret.

4 Systemrevisioner

4.1 Uppgifter om det organ som har utfört systemrevisioner

Revisionsmyndigheten har under programperioden genomfört systemrevisioner med egen personal och inhyrda konsulter.

För inhyrda konsulter har vi nyttjat ramavtal med KPMG¹³. Systemrevisioner som genomförts under revisionsperioden har skett med inhyrda konsulter från KPMG och egen personal.

⁸ Dnr 6.1-147/2016.

⁹ Dnr 2021-00183-1.

¹⁰ Dnr 2021-00184-3.

¹¹ Guidance on sampling methods for audit authorities, EGESIF_16-0014-00, 20/01/2017.

¹² NK 4 och 5 dnr 2021-00926, NK 7 och 8 dnr 2021-00108.

¹³ KPMG, Box 3018, 169 03 SOLNA. Från den 15 augusti 2018 har vi ramavtal med KPMG som enda leverantör. Avtalet har förlängts med 24 månader enligt förlängningsoption med oförändrade villkor och gäller till den 16 augusti 2022. Dnr. 2018-00631-2.

Konsulterna har under programperioden genomfört revision under revisionsmyndighetens ledning och ansvar. Konsulterna har tillämpat revisionsmyndighetens styrdokument och metodik. Vi har kvalitetssäkrat arbetet samt färdigställt granskningsrapporten medan konsulterna genomfört det kontradiktoriska förfarandet med den granskade myndigheten. Se även avsnitt 7.1 och 7.2.

Inga andra organ än ovan nämnda har genomfört några systemrevisioner.

4.2 Beskrivning av grunden för de revisioner som utförts

I vår riskbedömningsmetod uttrycker vi revisionsrisken som produkten av inneboende risk, kontrollrisk och upptäcktsrisk. Syftet med riskbedömningen är att inrikta systemrevisionerna mot de nyckelkrav¹⁴, bedömningskriterier och fysiska enheter med högst risk för väsentliga fel. Utfallet av riskanalysen är styrande men inte avgörande för vilka nyckelkrav som vi granskar.

Vi har genomfört revision av nyckelkrav 7 och 8 samt uppföljande revision av nyckelkrav 4 och 5 i enlighet med fastställd revisionsstrategi.

Riskanalysen för 2021 visar att nyckelkrav 2, 3, 6 och 11 har låg risk. Nyckelkrav 1, 7, 8, 9, 10, 12 och 13 har medel risk. Nyckelkrav 4 och 5 har hög risk. Samtliga nyckelkrav för programperioden är granskade. Med hänsyn till rådande omständigheter med covid-19 har all granskning skett på distans.

4.3 Beskrivning av de viktigaste resultaten och av de slutsatser som dragits

I enlighet med revisionsstrategin har vi genomfört systemrevision av nyckelkrav 7 och 8 samt uppföljande systemrevision av nyckelkrav 4 och 5¹⁵ under den revisionsperiod som denna rapport omfattar.

Syftet med revisionerna var att granska och bedöma om förvaltnings- och kontrollsystemet för programmet fungerar på ett tillfredsställande sätt¹⁶. I systemrevisionen av nyckelkrav 7 och 8 bedömdes nyckelkraven med underliggande bedömningskriterier avseende den förvaltande myndighetens uppdrag. I den uppföljande systemrevisionen av nyckelkrav 4 och 5 genomförde vi en uppföljning av iakttagelser och rekommendation som vi lämnade i den ursprungliga revisionsrapporten avseende den förvaltande myndighetens uppdrag.

¹⁴ Nyckelkraven beskrivs i "vägledning för kommissionen och medlemsstaterna avseende en gemensam utvärderingsmetod av förvaltnings- och kontrollsystem i medlemsstaterna" (EGESIF_14-0010).

¹⁵ NK 4 och 5 dnr 2021-00926, NK 7 och 8 dnr 2021-00108.

¹⁶ Artikel 127.1, i parlamentets och rådets förordning (EG) nr 1303/2013.

Den samlade slutsatsen utifrån årets granskningar av den förvaltande myndighetens arbete med genomförandet av sitt uppdrag är att förvaltnings- och kontrollsystemet för de granskade nyckelkraven bedöms fungera, vissa förbättringar krävs (kategori 2)¹⁷.

För samlad bedömning av resultaten från samtliga systemrevisioner under programperioden, se avsnitt 4.7.

Vår bedömning per nyckelkrav för innevarande programperiod redovisas i tabell 10.1.

4.4 Uppgifter om eventuella systembetingade problem och de åtgärder som vidtagits

Vi identifierade i samband med projekt- och räkenskapsrevisionerna under 2019 systembetingade problem i förvaltande myndighets hantering av gällande regelverk. Vi utvidgade därför omfattningen av systemrevisionerna av nyckelkrav 4, 5, 9, 10, 12 och 13 under 2020. Systemrevisionerna har visat på utvecklingsbehov kring både åtskillnaden mellan uppgifter och förvaltningskontroller. De systembetingade problemen berodde främst på att programmet förvaltades och attesterades utifrån jordbruksfondernas regelverk. Under 2021 har uppföljande systemrevision av nyckelkrav 4 och 5 genomförts, vilket har visat på vissa förbättringar i förvaltningskontrollerna och lett till ett förbättrat betyg från kategori 3 till kategori 2. Även systemrevision av nyckelkrav 7 och 8 resulterade i kategori 2.

4.5 Uppföljning av tidigare års rekommendationer

14 rekommendationer från tidigare systemrevision av nyckelkrav 4 och 5 har följts upp. Av dessa kvarstår nu åtta rekommendationer efter genomförd uppföljande systemrevision.

4.6 Beskrivning av eventuella brister med anknytning till finansieringsinstrument eller andra typer av utgifter som omfattas av särskilda regler och den uppföljning som gjorts

Ej tillämpligt.

4.7 Tillförlitlighet som erhållits till följd av systemrevisionerna samt motivering

Vi har gjort en sammanfattande bedömning med utgångspunkt i kommissionens nyckelkrav. Våra analyser och slutsatser baseras på den samlade bedömningen av

¹⁷ Klassificering enligt tabell 2 i bilaga IV till förordning (EU) nr 480/2014 och avsnitt 2.2.3 i Vägledning för kommissionen och medlemsstaterna avseende en gemensam utvärderingsmetod av förvaltnings- och kontrollsystem i medlemsstaterna (EGESIF_14-0010).

resultaten från samtliga systemrevisioner som vi genomfört under programperioden (se tabell 10.1).

Förvaltande myndighet har åtgärdat en del av de tidigare systembetingade problemen som upptäcktes i ursprunglig systemrevision av nyckelkrav 4 och 5. Vi bedömer att utvecklingsarbetet hittills har gett visst resultat och i den uppföljande systemrevisionen av nyckelkrav 4 och 5 kunde vi höja betyget från kategori 3 till kategori 2. Systemrevisionen av nyckelkrav 7 och 8 som genomfördes 2021 resulterade i kategori 2. Under förutsättning att förvaltande myndighet genomför åtgärder som kommer att hantera de iakttagelser som vi har påtalat, så kommer vi att följa upp dessa systemrevisioner. Se vidare avsnitt 9.2.

Vår sammanfattande bedömning är att förvaltnings- och kontrollsystemet ger en medelhög¹⁸ grad av säkerhet i fråga om utgifternas laglighet och korrekthet inom de båda fonderna (kategori 2).¹⁹

5 Revision av projekt

5.1 Uppgift om de organ som genomfört revisionerna

Revisionsmyndigheten har utfört revisionerna med egen personal och inhyrda konsulter.

ESV har sedan den 15 augusti 2018 ramavtal med KPMG AB²⁰.

Ramavtalet är indelat i avtalsområde A – projektrevision och granskning av årsräkenskaper²¹ och avtalsområde B – systemrevision och IT-revision²².

Konsulterna har under programperioden genomfört revision under revisionsmyndighetens ledning och ansvar. Konsulterna har tillämpat revisionsmyndighetens styrdokument och metodik. ESV säkerställer kvalitén i flera steg. Under genomförandet av revisionerna svarar vi på frågor kring bedömningar och tolkning kring regelverk. Avslutningsvis kvalitetssäkrar vi bedömningar och

¹⁸ Kategori 1 – hög grad av säkerhet, 2 – medelhög säkerhet, 3 – medelhög eller låg säkerhet, 4 – låg säkerhet.

Vägledning för medlemsstaterna om årlig kontrollrapport och revisionsuttalande (EGESIF 15-0002-03) sid 12.

¹⁹ Avsnitt 2.2.3 i Vägledning för kommissionen och medlemsstaterna avseende en gemensam utvärderingsmetod av förvaltnings- och kontrollsystem i medlemsstaterna (EGESIF_14-0010).

²⁰ KPMG, Box 3018, 169 03 SOLNA.

²¹ Dnr 2018-00629 Avtalsområde A.

²² Dnr 2018-00631 Avtalsområde B.

dokumentation. ESV fastställer och expedierar revisionsrapporten till förvaltande myndighet.

Under 2021 har 12 revisioner inom programmet utförts av egen personal och övriga 18 har utförts av konsulter. Revisionsmyndigheten har gjort ett avrop gällande revision av 18 projekt (19 utbetalningsbeslut). Urvalsenhet är utbetalning. Vi har innan och under uppdraget informerat och gett stöd till konsulterna om vår metodik och våra checklistor samt hur de ska tillämpas. Se även avsnitt 7.1 och 7.2.

Konsulterna har granskat projekten enligt våra rutiner, som beskrivs i avsnitt 5.1.1. Vid granskningarna har konsulterna använt våra fastställda checklistor.

Vi har kvalitetssäkrat arbetet, genomfört kontradiktoriskt förfarande med den förvaltande myndigheten samt färdigställt granskningsrapporten.

Inga andra organ än ovan nämnda har genomfört revisioner under vår ledning.

5.1.1 Vad som ingår i granskning av projekt

Målet vid granskningen av projekt har varit att granska utgifterna i de slumpmässigt utvalda besluten om utbetalning i enlighet med gällande regelverk²³. Granskningarna har syftat till att bedöma om utgifterna är stödberättigande.

Vi har genomfört granskningarna under perioden juni till december 2021. Vår granskning har genomförts digitalt genom åtkomst till Jordbruksverkets system för ärendehantering. Med anledning av den pågående covid-19-pandemin har bedömning gjorts att kontroll på plats²⁴ är tillräcklig via en digital Skype-genomgång för att kontrollera leveransen av varor och tjänster.

Granskningarna har skett i enlighet med våra fastställda checklistor och har omfattat ansökan och beslut om stöd, ansökan och beslut om utbetalning med underlag samt övriga relevanta handlingar. Vi har också inhämtat information om genomförandet från förvaltande myndighet.

I samband med projektgranskningarna har vi under 2021 förbättrat vår checklista bland annat genom omstrukturering och gruppering av frågor för en mer logisk följd, infört förvalda svarsalternativ, nya frågor om nationella covid-19 stöd, bedrägeri samt förtydligat frågor och revisorns stöd. Förbättringarna skapar förutsättningar för en mer enhetlig och effektiv granskning.

²³ 6 kap. Lokalt ledd utveckling i Statens jordbruksverks föreskrifter (2016:19) om företagsstöd, projektstöd och miljöinvesteringar samt stöd för lokalt ledd utveckling.

²⁴ Dnr 2021-00184-4.

Vid respektive projektgranskning har vi kontrollerat samtliga utgifter som ingår i det utbetalningsbeslut som den förvaltande myndigheten har fattat utifrån projektets ansökan om utbetalning. Granskningen av utgifterna har bland annat omfattat att:

- Ansökan om utbetalning och utbetalningsbeslutet är formellt korrekta.
- Underliggande fakturor/kvitton finns och är korrekta.
- Faktuorna överensstämmer med underliggande avtal.
- Utgifterna är betalda av stödmottagaren.
- Utgifterna har uppkommit efter korrekt upphandling²⁵.
- Personalkostnader styrks av tidrapporter och lönespecifikationer med mera.
- Utgifterna hör till projektet och aktuell period.
- Utgifterna är bokförda i projektets bokföring.
- Utgifterna är skäligen för projektets genomförande.

Utöver kontroller av utgifter har revisionsmyndigheten dessutom granskat att:

- Projektets verksamhet är förenligt med det operativa programmet.
- Projektet har bedrivits i enlighet med beslut om stöd.
- Projektet särredovisar sina kostnader.
- Projektet inte bryter mot statsstödsreglerna.
- Eventuell modell för indirekta kostnader är korrekt beräknad och innefattar endast stödberättigande kostnader.
- Projektets verksamhet har bedrivits på det sätt som projektet uppger.
- Stödmottagarna har rapporterat tillämpliga indikatorer i enlighet med den förvaltande myndighetens instruktioner och att det finns underlag som styrker att de rapporterade indikatorerna är tillförlitliga.

I de fall revisionsmyndigheten gör en iakttagelse av en felaktighet som bedöms kunna påverka även andra utbetalningar än den granskade lämnar vi en rekommendation till den förvaltande myndigheten att åtgärda även dessa. Sådana eventuella fel innefattas dock inte i det redovisade och extrapolerade felbeloppet.

Inför expediering av en rapport med iakttagelser har den förvaltande myndigheten möjlighet att lämna synpunkter i sak. Den förvaltande myndighetens yttrande beaktas alltid inför ärendets slutliga handläggning.

²⁵ För kostnader som omfattas av upphandlingsreglerna gör vi en fördjupad kontroll med hjälp av därför framtagen checklista. Denna granskning omfattar alla stegen i upphandlingen och upphandlingar både under och över tröskelvärden i upphandlingsdirektivet.

5.2 Beskrivning av vald urvalsmetod och urvalsenhet

I enlighet med EU-kommissionens riktlinjer²⁶, beslutad revisionsstrategi²⁷ och vår analys (som beskrivs nedan), har vi beslutat att för årets urval tillämpa den statistiska metoden enkelt slumpmässigt urval (SRS), icke-stratifierat. Urvalsenheten är utbetalning. Vi har bytt urvalsmetod jämfört med tidigare år då slumpmässig icke-statistisk stratifierad metod tillämpades.

Två urvalsbeslut och ett ersättande urvalsbeslut har tagits. Det första urvalsbeslutet (2021-05-12)²⁸ visades sig innehålla en population med 13 tilläggsutbetalningar som gällde tidigare år. Två av transaktionerna kom med i urvalet och behövde ersättas eftersom de har haft möjlighet att falla ut i tidigare urval. Ett nytt beslut (2021-06-10)²⁹ fattades om att korrigera populationen och ett beslut (2021-06-10)³⁰ om att ersätta de två transaktionerna. Se avsnitt 5.4.

Programmet finansieras av två fonder som hanteras lika inom det gemensamma förvaltnings- och kontrollsystemet. Vi lämnar ett gemensamt uttalande för båda fonder. Vi gör därför bedömningen att urvalet inte behöver stratifieras per fond.

5.3 Uppgift om de parametrar som använts för det statistiska urvalet

Ur ett statistiskt perspektiv är förväntningarna avseende felens storlek, variation och deras förhållande till transaktionernas storlek den mest väsentliga faktorn för val av urvalsmetod.

Vi har använt oss av metoden statistiskt enkelt slumpmässigt urval (SRS), icke-stratifierat. Vi beslutade att använda oss av ett piloturval om 30 transaktioner. Utifrån resultatet räknade vi urvalsstorleken enligt EU-kommissionens riktlinjer för urvalsmetod för revisionsmyndigheter³¹ och kom fram till att 30 utbetalningsrader skulle granskas. Parametrarna valdes ut efter piloturvalet. Konfidensnivån sattes till 80 procent, förväntat fel i årets urval sattes till 0,5 procent och standardavvikelsen om 198,44 euro räknades fram i samband med urvalet enligt samma riktlinjer i avsnitt 6.1.1.2 i EGESIF 16-0014-00. Enligt riktlinjerna kan piloturval sedan användas som en del av det urval för granskning vilket var fallet för de 30 transaktioner som togs fram.

²⁶ Guidance on sampling methods for audit authorities, EGESIF_16-0014-00, 20/01/2017.

²⁷ Dnr 2021-00183.

²⁸ Dnr 2021-00184-3.

²⁹ Dnr 2021-00184-8.

³⁰ Dnr 2021-00184-9.

³¹ Guidance on sampling methods for audit authorities, EGESIF_16-0014-00, 20/01/2017.

I årsrapporten för 2021 bedömde vi att förvaltnings- och kontrollsystemet fungerade delvis och väsentliga förbättringar behövdes, därför sattes även konfidensnivån till 80 procent. I den uppföljande systemrevisionen av nyckelkrav 4 och 5 har förvaltnings- och kontrollsystemet förbättras. Utfallet av resultatet från nyckelkrav 4 och 5 visar på att konfidensnivån kunde ha satts till 70 procent istället för 80 procent.

5.3.1 Urval i urvalet (sub-sampling)

Ej tillämpligt.

5.4 Avstämning mellan de sammanlagda utgifterna i euro för räkenskapsåret och urvalspopulationen

Vi har erhållit datafiler för urval från den förvaltande myndigheten under perioden maj 2021 och fattade det första beslutet om urvalet den 12 maj 2021, därefter 10 juni 2021 för det andra urvalet samt det tredje ersättande urvalet. Eftersom utgifterna i de båda fonderna rapporteras var för sig i ansökningar om mellanliggande betalning får vi en fil per fond. Filerna stämmer överens med slutlig ansökan om mellanliggande betalning.

Två urvalsbeslut och ett ersättande urvalsbeslut har tagits. Det första urvalsbeslutet (2021-05-12) hade 285 transaktioner, varav 245 var positiva och 40 hade noll i värde då de var omföringar i syfte att korrigera bland annat finansiering. Det första urvalsbeslutet (2021-05-12) innehöll en population med 13 tilläggsutbetalningar som gällde tidigare år. Två av transaktionerna kom med i urvalet och behövde ersättas eftersom de har haft möjlighet att falla ut i tidigare urval. Ett nytt beslut (2021-06-10) fick läggas fram om att korrigera populationen och ett om att ersätta de två transaktionerna så att stickprovet blev komplett med totalt 30 transaktioner.

Den korrekta urvalspopulationen (det andra beslutet 2021-06-10)³² innehåller 272 transaktioner varav 238 med positiva värden med ett totalt värde på 3 788 219,53 euro. Allt är sedan tidigare beslut oförändrat vad gäller val av metod och dess parametrar.

Vid urvalet hade datafilen följande karakteristika:

ERUF

Summa belopp i filen: 1 631 669,73 euro

Summa positiva belopp: 1 631 669,73 euro

Summa negativa belopp: 0 euro

³² Dnr 2021-00184-8.

Summa omföringar: 0 euro

Antal utbetalningar (rader): 146 varav 126 positiva och 20 omföringar

Slutlig ansökan om mellanliggande betalning: euro 1 756 016,92

ESF

Summa belopp i filen: 2 156 549,8 euro

Summa positiva belopp: 2 156 549,8 euro

Summa negativa belopp: 0 euro

Summa omföringar: 0 euro

Antal utbetalningar (rader): 126 varav 112 positiva och 14 omföringar

Slutlig ansökan om mellanliggande betalning: euro 2 300 134,11

Årets population fastställdes till 3 788 219,53 euro och består totalt sett av 272 utbetalningar (rader).

5.5 Revision av negativa belopp

Det förekommer inga negativa belopp. 34 transaktioner har noll i värde. De är omföringar i syfte att korrigera förändrad finansiering. Dessa har granskats i ett separat urval i samband med räkenskapsgranskningen.

5.6 Beskrivning av användning av icke-statistiskt urval

Ej tillämpligt.

5.7 Analys av de huvudsakliga resultaten av revisioner av projekt

Vi har granskat samtliga utgifter i urvalet i enlighet med beskrivningen i avsnitt 5.1.1. Vi har iakttagit felaktigheter i fyra projekt och vi bedömer att totalt 2 064,63 euro inte är stödberättigande.

Vår analys identifierar följande fel, se tabell 10.3:

- Bokförings- och beräkningsfel på projektnivå
- Utgifterna har uppkommit utanför det stödberättigade området
- Dubbelfinansiering

I samband med projicering av felbeloppet för hela populationen har vi använt kommissionens mall för urval och projicering avseende statistiskt enkelt slumpmässigt urval (SRS), se tabell 10.4. Den projicerade felprocenten har för räkenskapsåret beräknats till 0,34 procent.

Revisionsmyndigheten bedömer att de avvikelser som iakttagits inte är systembetingade med undantag för nya iakttagelser kring sjuklöneersättning pga. nationella covid-19 stöd. Vi har inte avgränsat dessa systemfel utan har att hantera dem som slumpmässiga varmed de ingår i det projicerade felet.

Vi bedömer att de bakomliggande orsakerna för punkt 1 är oavsiktligt (skriv)fel eller slarv, och för punkt 2 och 3 otillräcklig kännedom om eller dålig tillämpning av regler/förordningar. Vi har inte iakttagit något som innebär att vi misstänker att bedrägerier förekommit.

5.8 Förklaring till finansiella korrigeringar för räkenskapsåret som den förvaltande myndigheten gjort till följd av projektrevisionerna

Den förvaltande myndigheten har lämnat svar på vår sammanfattande projektrevisionsrapport som omfattade oriktiga utgiftsbelopp på totalt 2 064,63 euro. Av svaret framgick att de godtar våra rekommendationer och drar bort alla oriktiga utgiftsbelopp från räkenskaperna, vilket inneburit att oriktiga utgiftbelopp om 2 064,64³³ euro dragits bort från räkenskaperna.

5.9 Jämförelse av den sammanlagda felprocenten och den sammanlagda återstående felprocenten med den väsentlighetsnivå som fastställts

Vi har beräknat den sammanlagda felprocenten genom att projicera det faktiska felbeloppet på hela urvalspopulationen, se bilaga 10.4.

Vi har beräknat den sammanlagda återstående felprocenten på följande sätt: (Projicerat felbelopp – Korrigeringsbelopp) / Populationen efter finansiella korrigeringar baserade på resultat av genomförda projektrevisioner.

Till följd av våra projektgranskningar har den attesterade funktionen dragit bort de felaktiga utgiftsbeloppen på totalt 2 064,64 euro från de årliga räkenskaperna.

Den sammanlagda återstående felprocenten (RTER) beräknas till 0,28 procent, se bilaga 10.5.

Den sammanlagda återstående felprocenten efter finansiella korrigeringar, som gjorts med anledning av våra projektrevisioner, understiger den fastställda väsentlighetsnivån (2 procent). Vi bedömer därför att populationen inte innehåller några väsentliga fel.

³³ Differensen på 0,01 euro beror på avrundning av de oriktiga beloppen till följd av revision och är godtagbar.

5.10 Resultat av en eventuell revision av det kompletterande urvalet

Vi har analyserat resultatet och inte sett något behov av ett kompletterande urval.

5.11 Uppgifter om eventuella systembetingade problem och de åtgärder som vidtagits

Vi har inte identifierat några systembetingade fel med undantag för nya iakttagelser kring sjuklönersättning pga. nationella covid-19 stöd. Se förtydligande under punkt 5.7.

5.12 Uppföljning av tidigare års revisioner av projekt

De utgifter som vi bedömt som inte stödberättigande vid tidigare års revisioner av projekt har den attesterande myndigheten dragit av i årsräkenskaperna för det aktuella året. Någon ytterligare uppföljning har inte varit aktuell.

5.13 Slutsatser som dragits av de övergripande resultaten av revisionerna av projekt när det gäller förvaltnings- och kontrollsystemets ändamålsenlighet

Vi bedömer att förvaltnings- och kontrollsystemet är ändamålsenligt och att de utgifter som deklarerats i den slutliga ansökan om mellanliggande betalning är fria från väsentliga fel.

6 Revision av räkenskaper

6.1 Uppgift om de organ som utfört revisioner av räkenskaper

Revisionsmyndigheten har utfört granskningen med egen personal. Inga andra organ har genomfört revisioner.

6.2 Beskrivning av den revisionsmetod som använts för att kontrollera räkenskapernas delar

Revisionsmyndigheten har granskat räkenskaperna i SFC för räkenskapsåret 1 juli 2020 till 30 juni 2021. Räkenskaperna omfattar efter korrigeringar 1 754 713,16 euro för ERUF och 2 200 649,94 euro för ESF.

Granskning av årsräkenskaperna har skett i enlighet med fastställd revisionsstrategi. Vid granskningen har vi använt vår fastställda checklista för granskning av årsräkenskaper.

Vi har en överenskommelse med den förvaltande myndigheten inklusive den attesterande funktionen om en plan för att i tid kunna leverera de dokument och rapporter som framgår av förordningen³⁴. Vi erhöll ett första utkast av räkenskaperna för programmet för vår granskning den 26 november 2021.

Vår granskning har verifierat beloppen till årliga räkenskaper. Vi har även kunnat verifiera de direkta räkenskapsavdrag som gjorts av den attesterande funktionen. Vi har stämt av att slutliga räkenskaper inte överstiger det högsta möjliga belopp som kan intygas enligt vår beräkning i avsnitt, se tabell 10.5.

Räkenskaperna består av 238 positiva transaktionsrader och 34 rader med noll i värde (omföringar) för ERUF och ESF. Omföringarna har i syfte att korrigera förändrad finansiering.

Ett urval av årsräkenskaperna har gjorts och cirka 10 procent, 30 transaktioner, föll ut för en djupare granskning. Detta på grund av att tidigare systemrevision av nyckelkrav 4 och 5 visade olika brister i systemet, men som under räkenskapsåret i en uppföljande systemrevision av samma nyckelkrav har visat på förbättringar. Granskningen av de 30 transaktionerna, varav tre omföringar, innebar att beloppet stämts av mot beslut om utbetalning i förvaltande myndighets ärendehanteringssystem. Omföringarna har matchats mot det grundärende de hör till samt att beloppet i konteringen stämts av mot det som står i räkenskaperna. Granskningen finns dokumenterad med referenser i checklistan för räkenskapsgranskning³⁵.

Vår granskning av årsräkenskaperna, genom kontrollen av 30 transaktioner, resulterade i iakttagelser. Tre av transaktionerna, vilka var tilläggsutbetalningar, hade utbetalningar som inte var kopplade till sitt ordinarie beslutsärende och det gick därför inte att följa en intakt verifieringskedja. Dessa tre transaktioner, samt ytterligare sex transaktioner, lyftes ut ur räkenskaperna och har tagits upp i tillägg 8 i SFC för vidare utredning³⁶. Se ytterligare förtydligande i avsnitt 6.3. Slutversionen av räkenskaperna överensstämmer med utkastet efter att attesterande funktion genomfört korrigeringar.

Från årets räkenskaper lyfte attesterande funktion ut belopp för ERUF och ESF vilka redovisas i tillägg 8 i SFC. Vi har vid vår granskning för årsräkenskaperna konstaterat att för ESF har 98 723,17 euro lyfts ut för utredning i enlighet med artikel 137.2 i förordning (EU) 1303/2013. 760,88 euro har lyfts ut till följd av revision i enlighet med artikel 127.1 i förordning (EU) nr 1303/2013. Totalt 99 484,17 euro.

³⁴ Artikel 138 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1303/2013.

³⁵ Dnr 2021-00185-4.

³⁶ Dnr 2021-00185-4 Checklista för räkenskapsgranskning.

För ERUF har 1303,76 euro lyfts ut till följd av revision i enlighet med artikel 127.1 i förordning (EU) nr 1303/2013.

I årets räkenskaper finns återförda belopp som tidigare varit utlyfta för vidare utredning i tillägg 8 i SFC. Dessa består av fyra ärenden inom både ESF och ERUF. Revisionsmyndigheten har gjort en fullständig granskning av samtliga ärenden till följd av förvaltande myndighet och attesterande funktions egen utredning av återförda belopp³⁷. Beslut om hantering av återförda belopp till utgiftsdeklarationer inom fonderna (se referens i checklistan för räkenskapsgranskning) visar på olika kategorier som beaktats vid inlyftandet och revisionsmyndighetens granskning har kontrollerat de fyra ärendena vad gäller:

- Separat redovisning av lagen om offentlig upphandling
- Kontroller på plats
- Innehållande av stöd; mellan 80-20%
- Innehållande av stöd; övrigt offentligt stöd
- Dubbelfinansiering

Vår granskning av att förvaltande myndighet har utfört kontroller på plats har jämförts mot deras underlag för att säkerställa att så är fallet.

Granskningen visar på att de systematiska bristerna för dessa fyra ärenden är korrekt omhändertagna.

Vi har fått tillgång till rätt information vid rätt tidpunkt i enlighet med vår överenskommelse med förvaltande myndighet.

6.3 Uppgift om de slutsatser som dragits av revisionerna

Vi har vid vår granskning av årsräkenskaperna för ESF konstaterat att det föreligger en differens på totalt – 99 484,06 euro vid en jämförelse av de totalt redovisade utgifterna i slutlig mellanliggande betalningsansökan gentemot årsräkenskaperna, redovisas i tillägg 8 i årsräkenskaperna. Differensen förklaras dels av att den attesterande funktionen gjort räkenskapsavdrag till följd av fortsatt utredning om totalt 98 723,17 euro, enligt (EU) 1303/2013 art. 137.2, och dels gjort räkenskapsavdrag till följd av våra projektrevisioner om beloppet 760,88 euro. Vi har vid vår granskning av årsräkenskaperna för ERUF konstaterat att det föreligger en differens på totalt – 1 303,76 euro vid en jämförelse av de totalt redovisade utgifterna i slutlig mellanliggande betalningsansökan gentemot årsräkenskaperna, redovisas i tillägg 8 i årsräkenskaperna. Differensen förklaras av att den attesterande funktionen gjort räkenskapsavdrag till följd av våra projektrevisioner om beloppet 1 303,76

³⁷ Dnr 2021-00185-2 Beslut om hantering av återförda belopp till utgiftsdeklaration EHFF ERUF.

euro.

Oriktiga belopp har tagits upp i tillägg 8. Se även ovan avsnitt 5.7.

Återlyfta belopp består av fyra ärenden som omfattar både ESF och ERUF, se avsnitt 6.2. De stödberättigade utgifterna för ESF uppgår till 102875,19 euro, respektive ERUF 97 637,33 euro. Attesterande funktion har korrekt lyft tillbaka utgifterna för ESF från räkenskapsår 2018/2019 samt 2019/2020 och för ERUF räkenskapsår 2018/2019 samt 2019/2020³⁸, enligt (EU) 1303/2013 art. 137.2.

Granskningen av årsräkenskaper till följd av urvalet på 30 transaktioner visade att i tre av transaktionerna, så kallade tilläggsutbetalningar, var utbetalningen inte kopplad till sitt ordinarie beslutsärende. Revisionsmyndigheten bad attesterande funktion att kontrollera alla tilläggsutbetalningar i räkenskaper vilket resulterade i att dessa tre transaktioner samt ytterligare sex transaktioner lyftes ut ur räkenskaper och har tagits upp i tillägg 8 i SFC för vidare utredning³⁹.

Vi har också stämt av att de uppgifter som den förvaltande myndigheten lämnat i den årliga sammanfattningen stämmer överens med räkenskaper och resultaten av de revisioner och kontroller som genomförts, samt att förvaltningsförklaringen ger en rättvisande bild av programmets förvaltnings- och kontrollsystem.

Sammanfattningsvis bedöms de belopp som ingår i räkenskaper som fullständiga, korrekta och sanningsenliga i enlighet med kraven i artikel 137 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1303/2013.

För vår bedömning har vi tagit hänsyn till resultatet av genomförda revisioner av system och projekt som beskrivs i avsnitt 4 Systemrevisioner och 5 Revision av projekt.

6.4 Uppgift om eventuella systembetingade problem och de åtgärder som vidtagits

De belopp som tidigare räkenskapsår lyfts ut för vidare utredning med anledning av de iakttagelser som lämnades i den ursprungliga systemrevisionen av nyckelkrav 4 och 5 har under räkenskapsåret 2020/2021 börjat återföras och har således kontrollerats av oss i årets räkenskapsgranskning, se avsnitt 6.2. Fortsättningsvis kontrolleras dem löpande vid kommande räkenskapsgranskningar.

³⁸ Dnr 2021-00185-2 Kontroll av återinförda ärenden ERUF ESF.

³⁹ Dnr 2021-00185-2 LLUsoc_20200401_20210331_ESV granskning. Dnr 2021-00185-4 Checklista för räkenskapsgranskning.

Revisionsmyndigheten har iakttagit nya brister som bedöms som systembetingade kring sjuklöneersättning på grund av nationella covid-19 stöd. Se förtydligande under punkt 5.7.

7 Samordning mellan revisionsorgan och revisionsmyndighetens tillsyn

7.1 I tillämpliga fall, beskrivning av förfaranden för samordning mellan revisionsmyndigheten och de revisionsorgan som utför revisioner i enlighet med artikel 127.2 i förordning (EU) nr 1303/2013

ESV som svensk statlig myndighet lyder under förvaltningslagen (2017:900) som bland annat behandlar jäv. Den revisor som konstateras jävig eller har intressekonflikt i ärendet, får inte granska ärendet och inte heller närvara när det aktuella ärendet föredras⁴⁰. Revisionsmyndigheten begär yttrande från den anlitate revisionsbyrån om det finns någon jävsproblematik utifrån tidigare genomförda uppdrag eller på revisorsnivå. Om till exempel en revisor har en relation till ett specifikt ärende som kan bedömas innehålla jäv eller intressekonflikt så ersätter revisionsorganet uppdraget med en ny revisor. Se även avsnitt 4.1 och 5.1.

7.2 Beskrivning av förfarandet för övervakning och kvalitetsgranskning som revisionsmyndigheten tillämpar för sådana revisionsorgan

Revisionsmyndigheten följer kontinuerligt upp och övervakar konsulternas arbete. Initialt sker utbildning av konsulterna om tillämpning av regelverk, metodik och styrdokument. Kvalitetssäkring sker av samtliga granskade ärenden. Alla ärenden där avvikelser har noterats föredras i bedömningsgruppen⁴¹ för att säkerställa enhetliga bedömningar och förfarandet dokumenteras. Även andra frågeställningar och svårare bedömningar tas upp i bedömningsgruppen. Under arbetet med kvalitetssäkringen förekommer regelmässigt avstämningar med anlitate revisor om ställningstaganden och dokumentation. Se även avsnitt 4.1 och 5.1.

⁴⁰ 17§ SFS(2017:900) förvaltningslag.

⁴¹ Vid möten i bedömningsgruppen deltar samtliga medarbetare på Avdelningen för EU-revision, enhetschefer för båda enheterna samt avdelningschef.

8 Övriga frågor

8.1 Uppgifter om rapporterade bedrägerier och misstankar om bedrägerier som upptäckts i samband med revisioner

Ej tillämpligt.

8.2 Händelser som inträffat efter det att räkenskaperna lämnats till revisionsmyndigheten och innan årlig kontrollrapport lämnats till kommissionen

Ej tillämpligt.

8.3 Resultat av genomförda granskningar med avseende på om indikatorerna är tillförlitliga

8.3.1 Systemrevision av nyckelkrav 4 och 6, särskilt med avseende på om indikatorerna är tillförlitliga

Vi har under programperioden granskat samtliga bedömningskriterier för nyckelkrav 6. I granskningen har vi bedömt om den förvaltande myndigheten har rutiner och tillförlitliga system för att samla in, registrera och lagra uppgifter om till exempel indikatorer och måluppfyllelse som krävs för bland annat årliga genomföranderapporter och slutrapporter. Vår sammanfattande bedömning av nyckelkrav 6 är kategori 1 (se tabell 10.1).

För underkriterium 4.3 iakttog ESV i den uppföljande systemrevisionen av nyckelkrav 4 och 5 att förvaltande myndighets granskning av verksamhet och indikatorer inte är tillräcklig. Det finns fortsatt brist i hantering av väsentliga risker vid kontroll av statsstöd och kontroll av horisontella kriterier vilka inte görs genomgående inom förvaltningskontrollerna. Betyget på underkriteriet blev kategori 2.

8.3.2 Revision av projekt

Stödmottagarna rapporterar projektens aktivitets- och resultatindikatorer i läges- och slutrapporter till den förvaltande myndigheten och LAG.

I projektrevisionerna granskar vi att stödmottagarna har rapporterat tillämpliga indikatorer i enlighet med den förvaltande myndighetens och LAG:s instruktioner och att det finns tillförlitliga underlag som bestyrker att rapporterade indikatorer och milstolpar är lagliga och korrekta⁴². Detta följs upp i varje projektrevision och kontroll sker av rapporter mot dokumentation i ärendehanteringssystem.

⁴² Punkt 2d artikel 27 kommissionens delegerade förordning 480/2014.

8.4 Sammanfattande bedömning avseende systemets förmåga att hantera och följa upp data

Vår bedömning är att systemet på ett betryggande sätt följer upp och dokumenterar data. Rapportering sker från stödmottagaren under både projektets pågåendefas och i samband med avgivande av slutrapport. Uppgift om indikatorerna och milstolpar registreras i ärendehanteringssystem med både målvärde och verkligt utfall. Förvaltande myndighet behöver kvalitetssäkra underlaget och uppgifterna, något som ESV rekommenderat i systemrevisionen av nyckelkrav 4.

9 Sammanfattande bedömning av tillförlitligheten i hela förvaltnings- och kontrollsystemet

9.1 Uppgift om den övergripande tillförlitligheten och hur den har uppnåtts

På grundval av det revisionsarbete som utförts anser vi att:

- räkenskaperna ger en rättvisande bild i enlighet med artikel 29.5 i förordning (EU) nr 480/2014,
- de utgifter i räkenskaperna för vilka återbetalning har begärts från kommissionen är lagliga och korrekta, och att
- det förvaltnings- och kontrollsystem som inrättats är ändamålsenligt, förutom i följande avseende:
 - brister i processer och rutiner för att säkerställa nyckelkrav 4.

Vår sammanfattande bedömning över det operativa programmets förvaltnings- och kontrollsystem är att det fungerar, men vissa förbättringar krävs⁴³.

I årets uppföljande systemrevision av nyckelkrav 4 och 5 har vi sett vissa förbättringar i förvaltnings- och kontrollsystemet. Betyget har höjts från kategori 3 till kategori 2 men åtta rekommendationer kvarstår. Av förvaltningsförklaringen framgår att förvaltande myndighet inte avser att åtgärda två av rekommendationerna, kopplade till bedömningskriterium 4.2 och 4.3, i nuvarande programperiod. Förvaltningsförklaringen överensstämmer med vår bedömning av förvaltnings- och kontrollsystemet.

⁴³ Klassificering enligt tabell 2 i bilaga IV till kommissionens delegerade förordning (EU) nr 480/2014.

Alla nyckelkrav har granskats under programperioden och mer än hälften har bedömts i kategori 2.

Den finansiella inverkan av uttalandets reservation motsvarar 0 euro av de totala redovisade utgifterna. Unionsbidraget påverkas inte då den eventuella finansiella påverkan till följd av resultaten för nyckelkrav 4 ryms inom det belopp som under räkenskapsåret 2018/2019 och 2019/2020 har lyfts ut för vidare utredning i räkenskaperna enligt tillägg 8. Ett fåtal ärenden har lyfts tillbaka i årets ansökan om mellanliggande betalning. Dessa har kontrollerats och bedöms vara korrekta.

9.2 Bedömning av eventuella riskreducerande åtgärder

Vi bedömer att förvaltande myndighet/attesterande funktion kommer att genomföra vissa åtgärder utifrån lämnade rekommendationer i årets systemrevisioner.

I systemrevision av nyckelkrav 7 och 8 lämnades åtta rekommendationer. De åtgärder som beskrivs av förvaltande myndighet bedöms bidra till att de brister som föranledde alla rekommendationerna avhjälpas.

I uppföljande systemrevision av nyckelkrav 4 och 5 lämnades åtta rekommendationer. De åtgärder som beskrivs bedöms bidra till att de brister som föranledde sex av rekommendationerna avhjälpas. I vår bedömning⁴⁴ av den förvaltande myndighetens svar på revisionsrapporten⁴⁵ framgår att vi inte kan bedöma om de beskrivna åtgärderna kommer bidra till att avhjälpa brister som föranledde rekommendationer kopplade till bedömningskriterium 4.2 och 4.3. Av förvaltningsförklaringen⁴⁶ framgår att förvaltande myndighet inte kommer vidta några riskreducerande åtgärder för dessa två rekommendationer i nuvarande programperiod.

⁴⁴ Dnr 2021-00926.

⁴⁵ Inkom den 21 januari 2022 och ersattes av en ny version den 25 januari 2022 (dnr 1.5.4-05903/2021).

⁴⁶ Utkast inkom 16 december 2021, 27 december 2021 och 2 februari 2022, slutlig inkom 10 februari 2022.

10 Bilagor till den årliga kontrollrapporten

10.1 Resultat av systemrevisioner

Reviderad enhet	Fond	Namn på revisionen	Namn på program: Lokalt ledd utveckling med finansiering från Europeiska regionalfonden (ERUF) och Europeiska socialfonden (ESF)													Övergripande bedömning 1-4	Kommentarer
			Nyckelkrav														
			NK1	NK2	NK3	NK4	NK5	NK6	NK7	NK8	NK9	NK10	NK11	NK12	NK13		
Förvaltande myndighet	ERUF/ESF	Granskning av nyckelkrav 7 och 8							2	2						2	Dnr: 2021-00108
Förvaltande myndighet	ERUF/ESF	Uppföljning systemrevision dnr 2019-01056 avseende nyckelkrav 4 och 5				2	2									2	Dnr: 2021-00926
Förvaltande myndighet	ERUF/ESF	Granskning av nyckelkrav 4 och 5				3	3									3	Dnr: 2019-01056
Förvaltande myndighet /LAG	ERUF/ESF	Granskning av nyckelkrav 6 LAG						1								1	Dnr: 2018-01336
Förvaltande myndighet	ERUF/ESF	Uppföljning systemrevision dnr 1200/2016 avseende nyckelkrav 6						1								1	Dnr: 2018-00539

Reviderad enhet	Fond	Namn på revisionen	Namn på program: Lokalt ledd utveckling med finansiering från Europeiska regionalfonden (ERUF) och Europeiska socialfonden (ESF)												Övergripande bedömning 1-4	Kommentarer
Förvaltande myndighet	ERUF/ESF	Granskning av nyckelkrav 1, 2 och 3	1	1	1										1	Dnr: 2018-00205
Attesterande myndighet	ERUF/ESF	Granskning av nyckelkrav 9									2				2	Dnr: 2019-01114
Attesterande myndighet	ERUF/ESF	Granskning av nyckelkrav 10, 12 och 13										2		2	2	Dnr: 2020-01168
Attesterande myndighet	ERUF/ESF	Granskning av nyckelkrav 9, 10, 11, 12 och 13									2	1	1	1	2	Dnr: 2017-01146
Förvaltande myndighet	ERUF/ESF	Granskning av nyckelkrav 6 och 11						2							2	Dnr: 1200/2016
Attesterande myndighet	ERUF/ESF	Granskning av nyckelkrav 6 och 11											-		-	Dnr: 1200/2016 Hela nyckelkrav 11 kunde inte bedömas.

10.2 Resultat av projektrevisioner

Fond	CCI nr	Program	A Belopp i euro motsvarande den population från vilket urvalet gjordes	B Utgifter under räkenskapsåret som reviderats i det slumpmässiga urvalet		C Belopp på oriktiga utgifter i det slumpmässiga urvalet	D Granskningsandel vid slumpmässigt urval (vid icke-statistisk urvalsmetod)		E Sammanlagd felprocent (TER)	F Korrigeringar till följd av den sammanlagda felprocenten (TER)	G Återstående sammanlagd felprocent (RTER)	H Övriga reviderade utgifter	I Summa oriktiga utgifter i övriga reviderade utgifter
				Belopp (euro)	%		% av samtliga insatser (projekt)	% av samtliga deklarerade utgifter					
ERUF/ ESF	2014SE 16M2OP001	Lokalt ledd utveckling	3 788 219,53	615 010,64	16,23%	2 064,63	12,61%	16,23%	0,34%	2 064,63	0,28%	Ej tillämpligt	Ej tillämpligt

10.3 Feltyper

Feltyp ⁴⁷	Antal	Felbelopp euro	Kommentar
7.1	2	1 376,39	Bokförings- och beräkningsfel på projektnivå: stödmottagaren har tagit upp för många procent i tjänsteomfattning jämfört med beslut om stöd. Lönen har inte justerats för föräldraledighet. Stödmottagaren har lagt in felaktig lön och utan korrigering bokfört den.
8.4	1	127,35	Utgifterna har uppkommit utanför det stödberättigade området: stödmottagaren har fått betalt för resekostnader som funnits med på lönespecifikationer.
8.8	1	560,89	Dubbelfinansiering. Sjuklönersättning har erhållits per automatik som stödmottagaren har missat.
Totalt	4	2 064,63	

⁴⁷ Enligt bilaga 5 till Vägledning om den årliga kontrollrapport, EGESIF_15-0002-04.

10.4 Beräkningar som ligger till grund för det slumpmässiga urvalet och den sammanlagda felprocenten

Positiva populationens egenskaper	Sammanlagt bokfört värde (deklarerade utgifter för referensperioden) - Positiv population	3 788 219,53 €
	Urvalsenhet	Utbetalning
	Populationens storlek (antal urvalsenhet)	238
Bestämning av urvalsstorlek	Standard avvikelse för fel (för bestämmande av urvalsstorlek; möjligt att basera på historisk data eller pilot urval)	198,44
	Konfidensnivå	80%
	z	1,282
	Förväntad felprocent	0,50%
	Förväntat fel	18 941,10 €
	Väsentlighetsnivå (maximalt 2%; bestäms i förordning)	0,02 €
	Godtagbart fel (TE)	75 764 €
	Planerad urvalsstorlek (n)	30
Urvalsresultat	Totalt reviderade utgifter (totalt bokfört värde för urvalsenheterna i urvalet)	615 010,64 €
	Sammanlagt fel för urval (summan av felen i urvalet)	2 065 €
	Genomsnittligt fel i urval (genomsnitt/enhet)	69 €
	Felens standardavvikelse i urval	198,44
	Urvalets standardavvikelse i q-värden (sektion 6.1.1.4 i riktlinjer)	214,57
Beräkning och precision	Precision (skattning av genomsnitt per enhet)	11 054 €
	Relativ precision (% av det sammanlagda bokförda värdet i populationen)	0,29%
	Precision (kvotskattning)	11 953 €
	Relativ precision (% av det sammanlagda bokförda värdet i populationen)	0,32%

Beräknat fel (skattning av genomsnitt per enhet)	16 379 €
Övre felgränsen (skattning av genomsnitt per enhet)	27 434 €
Beräknad felprocent (skattning av genomsnitt per enhet)	0,43%
Övre gräns för beräknad felprocent (skattning av genomsnitt per enhet)	0,72%
Beräknat fel (kvotskattning)	12 717 €
Övre felgränsen (kvotskattning)	24 670 €
Beräknad felprocent (kvotskattning) (TER)	0,34%
Övre gräns för beräknad felprocent (kvotskattning)	0,65%

10.5 Beräkning av residualrisken (RTER)

Kommissionens mall C1 för beräkning av den sammanlagda återstående felprocenten. Belopp i euro.

A	Revisionspopulation (positiv)	3 788 219,53
B	Reviderade utgifter	615 010,64
C	Fel i urvalet	2 064,63
D	Sammanlagd felprocent efter extrapolering	0,34%
E1	Belopp enligt artikel 137.2 (pågående granskning utanför urvalet)	98 723,17
E2	Andra negativa belopp med avdrag för utgifter som ursprungligen deklarerats under referensräkenskapsåret*	0,00
F=A-E1-E2	Population utan pågående granskning och utan andra negativa belopp med avdrag för utgifter som ursprungligen deklarerats under referensräkenskapsåret*	3 689 496,36
G=D*F	Riskbelopp	12 544,29
H	Finansiella korrigeringar i samband med fel som upptäcks av revisionsmyndigheten eller genomförs av den förvaltande myndigheten/den attesterande myndigheten, om sådana korrigeringar avser att minska de risker som revisionsmyndigheten identifierat	2 064,63
I=F-H	Belopp som kan attesteras i räkenskaperna	3 687 431,73
J=G-H	Återstående riskbelopp	10 479,66
K=J/I	Återstående sammanlagd felprocent (RTER)	0,28%

ESV gör Sverige rikare

- Vi har kontroll på statens finanser, utvecklar ekonomistyrningen och granskar Sveriges EU-medel.
- Vi arbetar i nära samverkan med Regeringskansliet och myndigheterna.